

Tid til haven

Havetips uge 34

Af: Marianne Bachmann Andersen

Nu kan du plante nye jordbær

Drømmer du også om at fylde skålen med friske og helt modne bær fra egne planter, så er august måned det helt rigtige tidspunkt at etablere nye jordbærplanter på.

Har du allerede et jordbærbed?

Mange dyrker jordbær i køkkenhaven eller i højbedet, og desværre har mange oplevet, at den lange tørke har haft stor indflydelse på planternes ve og vel. Hos nogle er planterne endog gået helt ud, og det skyldes, at jordbærplantens rodnet gror helt oppe i de øverste jordlag, hvilket gør planterne ekstra følsomme overfor manglende vand. Helt brune og visne planter vil ikke komme igen, selv om vi har fået regn.

Er dine planter grønne og friske, så skal de selvfølgelig have lov at vokse videre, MEN det er en god idé at indføre et rotationsprincip, for jordbær er en kortlivet plante, der efter 3 – 4 år næsten ingen bær sætter. Har du derfor fire rækker jordbær, så fjern den ældste og plant en helt ny og frisk række.

Sådan gør du

- Plant altid i frisk havejord – ikke hvor der har vokset jordbær før
- Jorden skal være fri for ukrudt og store sten
- Jorden skal være porøs og jævn
- Mål jordstykket ud og køb friske planter i dit havecenter, så du kan plante til med ca. 40 cm mellem planterne i rækken og omkring 1 m mellem rækkerne
- Tilføj gerne lidt kompost eller naturgødning, når du planter

De "gamle" planter

Dit jordbærbed skal luges rent for ukrudt, og så skal du klippe alle udløberne af. Udløbere er de

lange skud, som jordbærplanterne sender ud fra basis af planten. I enden af udløberen sætter planten ofte en lille ny plante. Ved at klippe udløberne af, sikrer du dig at jordbærplanten koncentrerer sig om at danne blomsteranlæg, som til næste år vil fylde din skål med de dejligste jordbær.

Når du har klippet udløberne af, så skal bedet tilføres naturgødning eller topdresses med god kompost.

PS Vi anbefaler at du **ALTID** planter sygdomskontrollerede jordbær fra havecentret så du sikrer dig at planterne i dit jordbærbed forbliver raske

Lap havens huller

Sommerens lange tørkeperiode er heldigvis forandret til en mere grøn og frodig sensommer, hvor græsset er blevet grønt, og havens øvrige planter er blevet langt mere levende at se på. Det drysser stadig med løse blade fra træerne, og æbletræerne kæmper også det bedste de har lært, så de når at modne frugterne, inden de falder til jorden.

Græsplænen

Vi er mange, som venter spændt på at HELE plænen bliver grøn, men må nok indse, at der skal lidt ekstra arbejde til at få lappet hullerne. I mellemtiden skal vi holde græsstråene klippede, og det gælder om at få så meget kraft i planterne, at de har de bedste betingelser for at vokse til. Maskinen skal indstilles, så den klipper relativt højt.

Blomsterbedene

Der er stor forskel på, hvordan blomsterbedene har klaret den lange periode uden nedbør. Roserne har klaret det nogenlunde, for de har så dybdegående rødder, at de har kunnet finde vand. Sådan er det ikke for mange af stauderne, som virkelig har haft deres sag for. Det kan derfor være særdeles fornuftigt at gennemgå staudefladerne og få fjernet de visne toppe og døde planter. Under den visne top, er der måske allerede liv i nogle af de "overlevede", og de skal gerne have gode betingelser for at vokse igen. De uundgåelige huller, der efterlader bare pletter med jord i blomsterbedet vil snart gro til i ukrudt, så hvorfor ikke sørge for at få dem plantet til?

Find dine yndlingsplanter

Det er lidt ligesom at stå foran klædeskabet, hvor man har ryddet en masse tøj væk, som enten ikke længere passer, eller er gået af mode. Hvad skal vi fylde i det?

I havens blomsterbed har du nu fået mulighed for at plante de planter, som du allerhelst vil se på – helt uden at grave de gamle planter op og kassere dem. I dit havecenter er der fyldt godt op med flotte og inspirerende planter, så har du ikke konkrete planer, så lad gartneren hjælpe dig med at finde nogle spændende planter.

FACEBOOK statements eller små hurtige beskeder

Hækkens genvækst kan med fordel studses, og da vejret nu er mindre solrigt – og så undgår du at hækken bliver svedet

Topiary er et fint ord for formklipning. Det har været særdeles risikabelt at formklippe buksbomkugler og andre bladstedsegrønne i den varme sommer, men nu er det muligt igen at genskabe formen og få linjerne trukket frem

Afrikanske liljer, som på latinsk hedder Agapanthus, blomstrer her i august med smukke blå eller hvide blomster. Så snart blomsten er vissen, skal du tilføje gødning til planterne. Det er det eneste tidspunkt du skal gøde hvert år – så får du blomster i planten igen til næste sommer

Nyplantede hække skal passes. Trods en god portion nedbør, så er det vigtigt fortsat at sætte vand på, så de har noget at arbejde med, når de skal danne nye rødder. Husk også at få luget ukrudtet væk, så der ikke er konkurrerende vækster i nærheden

Efter oprydning i højbedet og køkkenhaven, så er det tid til at få sået nye afgrøder. Dette kan du så i august: bladbeder, spinat, rødbeder, vinterportulak, majroer, salat, rucola

Krukkernes trætte sommerblomster kan med fordel skiftes ud og fyldes op med nye årstidsplanter som asters, alunrod, prydgræsser og lyng

Fjern gerne de visne blomster på rosenbuskene, men undlad at klippe grenene af. Mange af roserne danner selv nye skud, hvorpå der fortsat vil udvikles blomster. Dette gælder dog kun for de remonterende sorter (dem der har evnen til at blomstre igen og igen)

I drivhuset er frodigheden stor og måske er dine tomatplanter på vej ud ad topvinduerne? Der dannes stadig både blomster og nye frugter, så det er ikke nødvendigt at klippe toppen – med mindre du altså ikke kan styre tilvæksten og derfor ønsker at gøre noget. Husk at høste alle de modne tomater, så de ikke revner og rådner

Prydløg til haven skal lægges om efteråret. Du har fortsat god tid til at få lagt dem, men måske er det en god idé at tænke på, hvilke nye tulipaner, narcisser, krokus og prydallium, der skal pryde din have til næste år

Brug de forvoksede squash i brød og bag squashkage – hjemmebag med fyld fra haven er altid rigtig godt